

Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

100172 4518

**Tvåårig kurs för utbildning till
tandsköterska
(specialkurs)**

Supplement 62

SKOLÖVERSTYRELSEN 1979

Föreliggande supplement ersätter Lgy 70:II, Supplement 3- och 4-åriga linjer s 28–32, s 36–40 samt s 49–54.

Läroplan
470a

Biblioteket i Mölndal

64. Elanläggning, fyraårig teknisk linje
Art nr 40-70362-2
63. Kurs i skogsbruk – arbetsledning vid beståndsvård (specialkurs)
Art nr 40-70297-9
62. Tvåårig kurs för utbildning till tandsköterska (specialkurs)
Art nr 40-70298-7
61. Tvåårig livsmedelsteknisk linje
Art nr 40-70276-6
60. Utbildning till vårdbiträde inom intensivvård (specialkurs)
Art nr 40-70259-6
59. Naturkunskap, tvåårig social linje och treårig ekonomisk, humanistisk och samhällsvetenskaplig linje
Art nr 40-70234-0
58. Konst- och musikhistoria
Art nr 40-70240-5
57. Utbildning till undersköterska/underskötare inom hälso- och sjukvård (specialkurs)
Art nr 40-70239-1
56. Företagsekonomi, distribution, redovisning och rättskunskap för treårig ekonomisk linje
Art nr 40-70231-6
55. Biologi för 3-årig naturvetenskaplig linje
Art nr 40-70219-7
54. Kurs för yrkesverksamma inom trav- och galoppssport (specialkurs)
Art nr 40-70183-2
53. Ellära, fyraårig teknisk linje
Art nr 40-70182-4
52. Filosofi
Art nr 40-70181-6
51. Kurs i Skogsbruk för kombinerade jord- och skogsbruksföretag
Art nr 40-70122-0
50. Skogsbruk – grundutbildning 40 veckor (specialkurs)
Art nr 40-70121-2
49. Kemitekniska ämnen fyraårig teknisk linje
Art nr 40-70088-7
48. Psykologi
Art nr 40-70180-8
47. Utbildning till fotvårdsspecialist (specialkurs)
Art nr 40-70082-8
46. Utbildning till barnskötare inom barnomsorgs- och allmän fritidsverksamhet (specialkurs)
Art nr 40-70080-1
45. Påbyggnadskurs för vård av nyfödda barn och sjuka barn (specialkurs)
Art nr 40-70079-8
44. Påbyggnadskurs för arbete bland barn och ungdomar med särskilda behov (specialkurs)
Art nr 40-70077-1
43. Påbyggnadskurs för omsorger om psykiskt utvecklingsstörda (specialkurs)
Art nr 40-70076-3
42. Grundkurs för omsorger om psykiskt utvecklingsstörda (specialkurs)
Art nr 40-70075-5
41. Kemi, treårig naturvetenskaplig linje och fyraårig teknisk linje
Art nr 40-70057-7
40. Religionskunskap
Art nr 40-70043-7
39. Kurs i skogsbruk – arbetsledning vid beståndsanläggning (specialkurs)
Art nr 40-70039-9
38. Samhällskunskap
Art nr 40-70021-6
37. Elteknik Ma, fyraårig teknisk linje
Art nr 40-70007-0
36. Elektronik, fyraårig teknisk linje
Art nr 47-71675-5
35. Kompletteringskurs i läkemedelsadministrering för skötare i psykiatrisk vård (specialkurs)
Art nr 47-71273-4
34. Jordbruk - grundutbildning 40 veckor (specialkurs)
Art nr 47-71270-8
33. Kompletteringskurs i läkemedelsadministrering för undersköterskor (specialkurs)
Art nr 47-71269-4
32. Fysik, treårig naturvetenskaplig linje och fyraårig teknisk linje
Art nr 47-71253-8
31. Reglerteknik EI, fyraårig teknisk linje
Art nr 47-71252-X
30. Utbildning för vårdbiträden med yrkeserfarenhet inom sjukvård och social service (specialkurs)
Art nr 47-71202-3
29. Utbildning till vårdbiträde inom sjukvård och social service (specialkurs)
Art nr 47-71201-5
28. Teckning. Teckning, estetisk specialisering
Art nr 47-71084-5
27. Elmaskiner, fyraårig teknisk linje
Art nr 47-71085-3
26. Utbildning för tandsköterskor i fluorprofylax och professionell tandrengöring (specialkurs)
Art nr 47-71086-1
25. Grundkurs i sjukvård för ambulanspersonal (specialkurs)
Art nr 47-71083-7
24. Kurs för utbildning till barnskötare och dagbarnvårdare inom förskolverksamhet bland barn, 0-7 år (specialkurs)
Art nr 47-70936-7
23. Kurs för utbildning till barnskötare inom förskol- och fritidsverksamhet för barn, 0-12 år (specialkurs)
Art nr 47-70935-9
22. Svenska för tre- och fyraåriga linjer
Art nr 47-02003-2
21. Kurs för utbildning av tandhygienister (specialkurs)
Art nr 47-70862-X
20. Utbildning för tandsköterskor i information och instruktion av munhygieniska åtgärder (specialkurs)
Art nr 47-70861-1
19. Kurs för utbildning av fotopersonal (specialkurs)
Art nr 47-70855-7
18. Hemteknisk kurs (specialkurs)
Art nr 47-70849-2
16. 2-årig Vårdlinje
Art nr 47-02263-9
- 3-årig kurs för utbildning av frisörer (specialkurs)
Art nr 47-00199-2
- 3-årig, E, H, N och S linje samt 4-årig T linje
Art nr 47-85150-3
- Verkstadsteknisk linje
Art nr 47-85146-5
- Träteknisk linje
Art nr 47-85144-9
- Skogsbrukslinje
Art nr 47-85142-2
- Processteknisk linje
Art nr 47-85140-6
- Livsmedelsteknisk linje
Art nr 47-85138-4
- Konsumtionslinje
Art nr 47-85136-8
- Jordbrukslinje
Art nr 47-85134-1
- Fordonsteknisk linje
Art nr 47-85132-5
- EI-teleteknisk linje
Art nr 47-85130-9
- Distributions- och kontorslinje
Art nr 47-85128-7
- Bygg- och anläggningsteknisk linje
Art nr 47-85126-0
- Beklädnadsteknisk linje
Art nr 47-85124-4
- Arbetslivsorientering
Art nr 47-85158-9
- 2-årig ekonomisk, social och teknisk linje
Art nr 47-85122-8

Lg 79 II

Läroplan för gymnasieskolan

SKOLOVERSTYRELSEN

Liber UtbildningsFörlaget Stockholm

Supplement 62

Fastställt 1979-07-27

Dnr S 78:610

Nr S 5 79:6

UNIVERSITETSBIBLIOTEKET
LÄROPLANEN
BIBLIOTEKET

Tvåårig kurs för utbildning till tandsköterska
(specialkurs)

Liber UtbildningsFörlaget
162 89 VÄLLINGBY

Separata exemplar kan beställas genom
Liber distribution
Läromedelsorder
162 89 VÄLLINGBY

I förlagets distribution ingår supplementet
även i de abonnemang som omfattar tryckta
läroplanssupplement för landstings-
kommunala specialkurser och högre special-
kurser. Abonnemang kan tecknas hos
Liber distribution
Prenumerationsorder
162 89 VÄLLINGBY

Förord

Läroplanen för gymnasieskolan (Lgy 70) består av en allmän del (del I), som är gemensam för samtliga linjer, samt av supplement (del II) för skilda linjer och specialkurser.

Den allmänna delen (del I) innehåller av Kungl Maj:t fastställda mål och riktlinjer för gymnasieskolan, tim- och kursplaner (mål och huvudmoment i enskilda ämnen) för gymnasieskolans linjer samt av SÖ utfärdade allmänna anvisningar för gymnasieskolans verksamhet.

Supplementdelen (del II) återger tim- och kursplaner (mål och huvudmoment). Till dessa fogas i förekommande fall delmoment och årskursfördelningar samt ges allmänna riktlinjer för undervisningens bedrivande i de olika ämnena.

Föreliggande supplement för utbildning till tandsköterska (specialkurs) tillämpas fr o m läsåret 1979/80. (Ersätter fr o m läsåret 1979/80 också tidigare gällande läroplan Uk 63:33). Se skolöverstyrelsens författningssamling (SÖ-FS 1979:171).

SÖ avser att efter hand revidera och komplettera supplementen med hänsyn till erfarenheterna vid läroplanens tillämpning. Det är därför angeläget att sådana erfarenheter meddelas SÖ.

Stockholm den 27 juli 1979

Skolöverstyrelsen

SKOLOVERSTYRELSEN

LÄROPLAN FÖR GYMNASIESKOLAN, Lgy
Supplement Sp Nr S 5 79:6
Fastställt
1979-07-27 Dnr S 78:610

TVÅÅRIG KURS FÖR UTBILDNING TILL TANDSKÖTERSKA
(specialkurs)

Nordisk yrkesklassificering: 045.10

Studievägs kod: 63500 5507 1/2

(Ersätter från och med läsåret 1979/80 också
tidigare gällande läroplan Uk 63:33)

Ansökningskod: 15075

Kurslängd: 2 läsår

Klasstorlek: högst 16 alt 30 elever

I läroplanen för gymnasieskolan anges mål och riktlinjer
för skolans arbete (fastställda av Kungl Maj:t). Vidare
meddelas där allmänna anvisningar för skolans verksamhet
(fastställda av SÖ).

Timplaner och kursplaner för
tvåårig kurs för utbildning
till tandsköterska

ALLMÄNT UTBILDNINGSMÅL

Utbildningen syftar till att eleven skall

skaffa sig kunskaper och färdigheter för att under
tandläkares ledning

medverka i tandhälsovårds-, omvårdnads- och behand-
lingsarbete inom tandvårdsområdet

biträda tandläkaren i dennes åtgärder med patienten

skaffa sig erfarenhet om hygieniska principer samt
tillämpa hygieniska rutiner på tandvårdsklinik

skaffa sig erfarenhet för att kunna informera och
instruera om munhygieniska åtgärder

utföra förebyggande behandling mot karies och
parodontit

skaffa sig erfarenhet för att kunna utföra oral
röntgenfotografering

utveckla och bygga upp en handlingsberedskap för
vissa arbetsledande uppgifter

uppöva sin förmåga att kunna utföra de administrativa
rutiner som förekommer inom tandvårdsområdet

ALLMÄNNA SYNPUNKTER

Utbildningen bör utformas till en sammanhållen och funktionellt uppbyggd studiegång. En förutsättning härför är att de olika ämnena binds samman så att eleverna upplever utbildningen som en helhet. Tandvårdskunskap bör ses som centralt ämne medan övriga ämnen skall ge motivation och stöd dels för tandvårdskunskap dels för tandvårdspraktik

Utifrån mål och huvudmoment planeras i samverkan med eleverna innehåll och arbetsformer för undervisningen. Elevernas egna erfarenheter och upplevelser bör ligga till grund för planeringar och genomförandet av undervisningen, som härigenom blir en naturlig påbyggnad av de kunskaper eleverna tidigare skaffat sig. Uppföljning av elevernas kunskaper bör ske fortlöpande

Undervisningen bör i stor utsträckning bedrivas så att problemlösning som arbetsprincip tillämpas och genom att eleverna samverkar. Gruppernas sammansättning bör varieras så att elevernas olika bakgrund vad gäller erfarenheter tas tillvara i undervisningen. Enskilda studier, seminarieövningar och studiebesök/fältstudier bör förekomma i undervisningen

Den praktiska utbildningen inom tandvården planeras så att samtliga elever får erfarenhet av olika verksamhetsformer och miljöer och bestäms utifrån lokala förutsättningar samt elevernas önskemål och tidigare erfarenheter i relation till utbildningsmål och målen för tandvårdspraktiken

TIMPLAN

Ämne	Antal veckotimmar			
	Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4
Svenska	7	7		
Arbetslivsorientering ¹⁾	1	1		
Psykologi ¹⁾	2	-		
Anatomi och fysiologi	2	-		
Farmakologi ¹⁾	1	-		
Vårdkunskap ²⁾	3	-		
Barn- och ungdomskunskap ¹⁾	1	-		
Tandsjukdomslära	6	6		
Tandvårdskunskap ²⁾	7	7		3,8
Röntgenkunskap och ²⁾ dental röntgenteknik	-	7		
Tandvårdspraktik ^{3) 4)}			38	34,2
Gymnastik ¹⁾	1	1		
Engelska } ⁵⁾	6	6		
Matematik }				
Timme till förfogande	-	1		
Summa	37	36	38	38

- 1) Betyg ges ej i ämnet
- 2) Om delning av klass, se anvisningar till timplan
- 3) Undervisning i tandvårdspraktik bedrivs som inbyggd utbildning
Tandvårdspraktikens tidsmässiga inplacering i studiegången bestäms
utifrån lokala förutsättningar inom givna ekonomiska ramar
- 4) Betyg ges enligt skalan Godkänd - Underkänd
- 5) Inom ramen av sex veckotimmar skall eleven välja ett av dessa ämnen
enligt timplanen och kursplanen för ämnet på tvåårig ekonomisk,
social eller för matematik, teknisk linje. I ämnet engelska bör i
textvalet liksom i färdighetsövningen hänsyn tas till kursens yrkes-
inriktning

ANVISNINGAR TILL TIMPLAN

Det antal lektioner som skall förekomma enligt timplanen får ökas under del av utbildningstiden (periodläsning) och minskas i motsvarande mån under annan del av utbildningstiden. Det sammanlagda timantalet i ett ämne i en årskurs får dock ej ändras på grund av att ämnet periodläses

Termin 1 och 2

Delning av klass medges i följande ämnen om elevantalet uppgår till lägst 17 och högst 22

Vårdkunskap	2 grupper under 2 veckotimmar i termin 1
Tandvårdskunskap	2 grupper under 1 veckotimme i termin 1 2 "- 3 veckotimmar i termin 2
Röntgenkunskap och dental röntgenteknik	2 grupper under 5 veckotimmar i termin 2

Om elevantalet uppgår till lägst 23 medges delning enligt följande

Vårdkunskap	2 grupper under 1 veckotimme i termin 1 3 "- 1 "-
Tandvårdskunskap	3 grupper under 1 veckotimme i termin 1 2 "- 1 "- 2 3 "- 3 veckotimmar
Röntgenkunskap och dental röntgenteknik	3 grupper under 5 veckotimmar i termin 2
Svenska	enligt anvisning för de tvååriga linjerna i allmänna bestämmelser till timplanerna

Ovan angivna gruppindelning kan utbytas mot att flera samverkande lärare undervisar i hel klass i de i timplanen angivna ämnena. Detta gäller dock endast under förutsättning att den totala kostnaden för gruppindelning inte överskrider

KURSPLANER

SVENSKA

Samma mål och huvudmoment som för de tvååriga linjerna

GYMNASTIK

Samma mål och huvudmoment som för linjerna

ARBETSLIVSORIENTERING

Mål

Eleven skall genom undervisningen i arbetslivsorientering

informera sig om utbildningens mål och innehåll samt om vidareutbildningsmöjligheter

orientera sig om samhällsekonomiska frågor

skaffa sig kunskaper om fakta och olika värderingar om den enskildes uppgifter, ansvar och rättigheter i en verksamhet samt om relationer och samverkan inom ett arbetslag

skaffa sig utökade kunskaper om arbetsmiljöfrågor

skaffa sig kunskaper om lagstiftning avseende medbestämmande i arbetslivet

skaffa sig fördjupade kunskaper om förhållandena på arbetsmarknaden och om arbetsmarknadens parter

Huvudmoment

Studie- och yrkesorientering

Grundläggande begrepp inom samhällsekonomin

Grundläggande rättsnormer. Arbetsetik

Arbetsmiljölagen och dess tillämpning

Lagen om medbestämmande i arbetslivet

Arbetsmarknadsfrågor

Parterna på arbetsmarknaden

Teamsamverkan

PSYKOLOGI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i psykologi

skaffa sig kunskap om individernas beteende och om miljöns inverkan på individerna

förvärva insikter om samt utveckla förmåga att åstadkomma goda relationer till andra människor speciellt inom arbetslivet

utveckla sin förmåga att se nyanserat på människan som individ och samhällsmedlem samt

utveckla förståelse för patientens reaktioner i samband med tandbehandling

Huvudmoment

Allmän psykologi

Socialpsykologi

Tillämpad psykologi

Psykodonti

ANATOMI OCH FYSIOLOGI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i anatomi och fysiologi skaffa sig

översiktliga kunskaper om människokroppens byggnad och funktion med tonvikt på käkarna, munhålan och tänderna

fördjupade kunskaper om munhålan vävnader

kunskaper om cellens principiella byggnad, ärftlighetslärans grunder samt om vävnaders sammansättning och lokalisation

kunskaper om hudens och slemhinnornas byggnad och funktion samt värmeregulation

översiktliga kunskaper om nervsystemets struktur och funktion samt större nervers lokalisation

kunskaper om sinnesorganens byggnad och receptivitet

kunskaper om rörelseapparatens uppgifter, utformning och utveckling samt kunskaper om större skelettdelar och muskler

kunskap om fysiologiska processer av betydelse för kroppens ämnesomsättning

kunskap om kostens lämpliga sammansättning och betydelse för hälsotillståndet med speciell betoning på tandhälsan

kännedom om avvikelser i näringsbehovet i samband med åldrande och sjukdomstillstånd samt principerna för lämpligt sammansatt kost i samband därmed

fördjupade kunskaper om fortplantningsorganens byggnad och funktioner samt kunskaper om fosterutveckling

insikt i sexual- och samlevnadsfrågor, allmänt och med hänsyn till olika slag av handikapp, samt kännedom om abortlagstiftning

Huvudmoment

Översikt över människokroppen

Oral anatomi och fysiologi

Cellen och vävnader. Ärftlighetslära

Hud och slemhinnor

Nervsystemet. Sinnesorganen

Rörelseapparaten

Ämnesomsättningen

Näringsfysiologi

Fortplantningen

Sexual- och samlevnadsfrågor

FARMAKOLOGI

Mål

Eleven skall genom undervisningen i farmakologi skaffa sig

kunskaper om huvuddragen i gällande läkemedelslagstiftning och gällande bestämmelser för läkemedelshantering samt

kännedom om läkemedlens ursprung, verkan och kliniska användning inom tandvården

Huvudmoment

Läkemedelslagstiftning

Allmän farmakologi

Speciell farmakologi

VÅRDKUNSKAP

Mål

Eleven skall genom undervisningen i vårdkunskap skaffa sig

kännedom om hygieniska faktorerens betydelse för hälsotillståndet och grundläggande kunskaper om åtgärder för personlig hygien och hälsövård samt för hygien på arbetsplatsen

kunskaper i mikrobiologi för att i samverkan med andra ansvara för att i arbetsmetoder och övriga åtgärder kunna förebygga eller bekämpa smittspridning

kunskaper om hantering och skötsel av apparater för desinfektion och sterilisation samt av sterilt material

fördjupade kunskaper i oral mikrobiologi

fördjupade kunskaper i odontologisk hygien

kännedom om socialpolitikens inriktning samt om samhällets vårdorganisation och vårdformer

kunskaper för att kunna utföra kontroll och registrering av kroppstemperatur, pulsfrekvens och blodtryck

färdighet genom att i praktiska övningar omsätta sina kunskaper om arbetsställningar och lyfiteknik

kunskaper om speciella problem i samband med handikapp; synskada, hörselnedsättning, rörelsesvårigheter och utvecklingsstörningar

kunskaper om principer för omhändertagande av skadade, enklare sårvård, förbandsläggning och andningshjälp samt

kännedom om det normala åldrandet samt psykiska, sociala och fysiologiska förändringar i samband med åldrandet

Huvudmoment

Mikrobiologi och hygien

Oral mikrobiologi

Socialmedicin

Hälso- och sjukvård

Åldringsvård

BARN- OCH UNGDOMSKUNSKAP

Mål

Eleven skall genom undervisningen i barn- och ungdomskunskap

orientera sig om utvecklingsprocesser hos barn och ungdom av psykisk, somatisk och social karaktär och hur olika faktorer i utvecklingen samverkar samt

utveckla förståelse för barnet som individ och dess skilda behov under olika utvecklingsfaser

Huvudmoment

Utvecklingsprocesser hos barn och ungdom

TANDSJUKDOMSLÄRA

Mål

Eleven skall genom undervisningen i tandsjukdomslära

skaffa sig kunskap om de vanligast förekommande sjukdomarna i munhålan samt i tänderna och deras fästen hos barn och vuxna

orientera sig om allmänsjukdomar som kan manifesteras sig i munhålan samt

skaffa sig kunskap om principer och metoder för behandling och profylax i tandvårdsarbetet

Huvudmoment

Kariologi

Parodontologi

Protetik

Bettfysiologi

Endodonti

Pedodonti

Ortodonti

Oralkirurgi

TANDVÅRDSKUNSKAP

Mål

Eleven skall genom undervisningen i tandvårdskunskap skaffa sig

kännedom om och förståelse för individuellt behov av omhändertagande i tandvårdssituationen hos barn, vuxna och åldringar samt patienter med fysiska och psykiska handikapp

kunskaper om riktiga arbetsställningar och gällande säkerhets- och arbetarskyddsföreskrifter

kunskaper om principer och deras tillämpning för behandling och profylax inom tandvårdsarbetet

kunskap om instrument, deras användningsområden och skötsel

kunskap om dentala material och kunna bereda dylikt material i tandvårdsarbetet

kunskaper om administrativa funktioner och rutiner samt för odontologin gällande författningar och föreskrifter

fördjupade kunskaper om karies och parodontitens profylax

kunskaper i kollektiv fluoridprofylaktik

kunskaper för att kunna ge instruktion och information i munhygieniska åtgärder till barn och vuxna samt

kunskaper och färdigheter för att under tandläkares ledning kunna utföra förebyggande behandling mot karies och parodontit

Huvudmoment

Tandsjukvårdslära

Instrumentlära

Materiallära

Administration

Odontologisk profylaktik

Tillämpad odontologisk profylaktik

Samhällsodontologi

RÖNTGENKUNSKAP OCH DENTAL RÖNTGENTEKNIK

Mål

Eleven skall genom undervisningen i röntgenkunskap och dental röntgenteknik skaffa sig

grundläggande kunskaper om röntgenstrålning och dess biologiska verkan samt strålskydd

grundläggande kunskaper om dental röntgenapparat

kunskaper om gällande författningar och skyddsföreskrifter vid röntgenologiskt arbete

grundläggande kunskaper om och färdigheter i dental röntgenteknik och fotografiskt arbete av rutinkaraktär

kunskaper om och färdigheter i mörkrumsarbete samt

kännedom om röntgendiagnostik

Huvudmoment

Röntgenfysik

Apparatur och material

Dental röntgenteknik

Mörkrumsarbete

Röntgendiagnostik

Fotografering

TANDVÅRDSPRAKTIK

Mål

Eleven skall genom undervisningen i tandvårdspraktik skaffa sig

kännedom om och förståelse för reaktioner i tandvårds-situationen hos barn, vuxna, åldringar samt patienter med fysiska eller psykiska handikapp

kunnighet i skötsel av tandpoliklinikens utrustning och inventarier samt i administrativa uppgifter

kunnighet i förberedelse och assistans vid olika under-sökningar och behandlingar

kunnighet i instruktion och information beträffande mun-hygieniska åtgärder

kunnighet i kollektiv och individuell fluorprofylax

kunnighet i att tillämpa riktiga arbetsställningar och gällande säkerhets- och arbetarskyddsföreskrifter

kunnighet i att fungera som aktiv medlem i tandvårds-teamet samt

kunskap om sitt ansvarsområde och därtill hörande för-fattningar och bestämmelser

Huvudmoment

Introduktion

Allmän tandvård

Oral kirurgi

Pedodonti

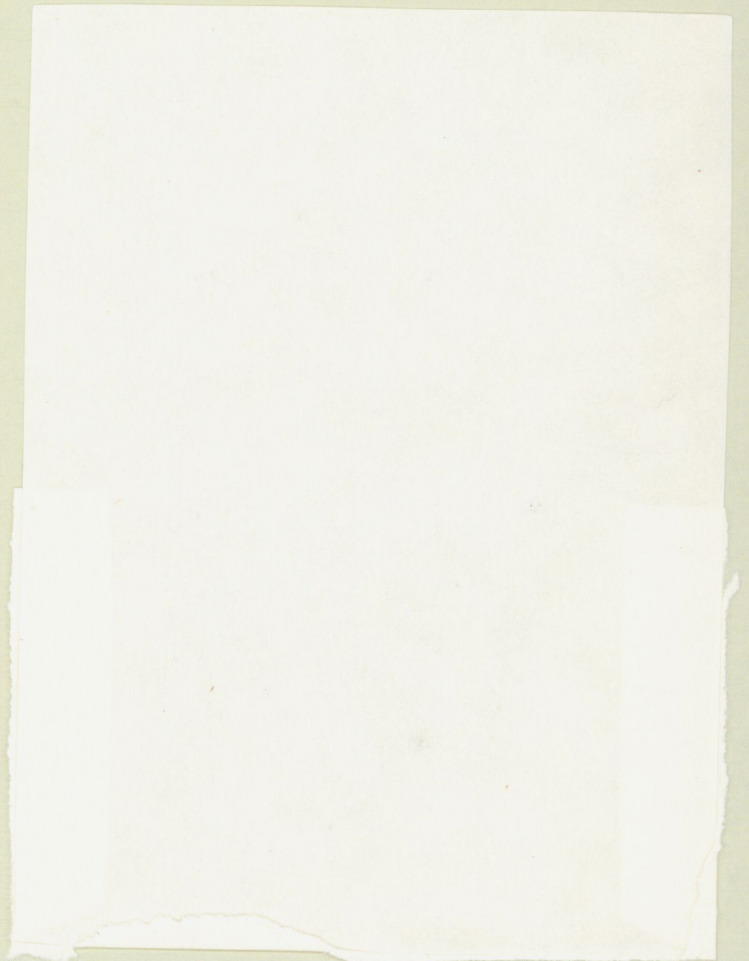
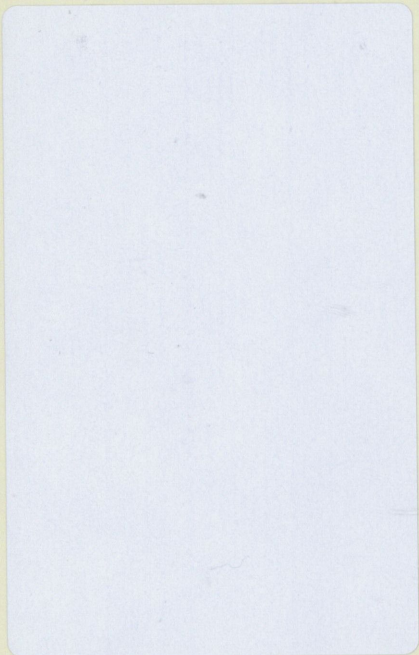
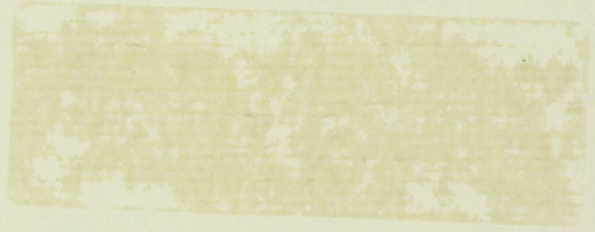
Parodontologi

Ortodonti

Röntgen

Endodonti

GÖTEBORGS
UNIVERSITETSBIKLIOTEK
BIBLIOTEKET I MÖLNDALE

Läroplan för gymnasieskolan

Lgy⁷⁰

Supplement 62